

В. „Законност“

ще излиза два пъти въ седмицата:
ВЪ ЧЕТВЪРТЬКА И НЕДЪЛЯ.

Цѣната му е:

За година	9 лева
„ 6 мѣсеси	5 „
„ 3 „	3 „
„ 1 „	1 „

За въ странство:

се прибавята пощенските разноски.

ЕДИНЪ БРОЙ 10 ст.

ЗАКОННОСТЬ

ГЛАВЕНЪ И ОТГОВОРЕНЪ РЕДАКТОРЪ:

ИВАНЪ БѢЛИНОВЪ.

Поради прѣстоящите на 17 този законодателни избори, слѣдующия брой на вѣстника ни не ще може да излѣзе въ Недѣля.

Иванъ Бѣлиновъ

и

Илия Паликрушевъ

Почватъ да адвокатствуватъ задружно въ гр. Руссе

и приематъ да водятъ всѣкакви дѣла прѣдъ всичкитѣ сѫдилища въ Княжество.

Писалището имъ се намѣрва на улица Александровска, близо до аптеката на Фр. Вотчъ, срѣчу градската градина.

Обрѣщаме вниманието на почитаемата публика изобщо, както и специално на г. г. русенските търговци, банкери и фабриканти, а тѣй сѫщо и на административните и сѫдебни учреждения въ града, върху ефектната на нашитъ такси за обявления. Низката цѣна, която сме назначили за помѣщение на подобенъ родъ публикации, както на първата, тѣй и на послѣдната страница на вѣстника си, ни даватъ право да мислимъ, че лицата и учрежденията, къмъ които се обрѣщаме съ настоящето си, ще ни почетатъ съ своето внимание.

Бѣлгарска Дрѣхарница
СТ. Р. ПАПАРИНОВЪ, РУССЕ.

За прѣстоящия сезонъ, дрѣхарницата е снабдена съ най-модерни и добри палtonи и менчикови, палtonи съ астраганени яки, палtonи съ биберови яки, дѣлги шеячени палtonи съ и безъ пелерини. При най-ефтели цѣни, дрѣхарницата моли за благосклонно ползование.

Руссе, 13 Ноемврий 1896 год.

Останаха още два дена до като бѣлгарските избиратели бѫдатъ повикани на урните да даджтъ своя гласъ за бѫдущи народни прѣдставители. Само два дни ни дѣлътъ отъ 17 Ноемврий, когато волята на бѣлгарските избиратели ще трѣбва да рѣши сѫдбата на г. Стоиловото правителство.

Съзнаватъ ли бѣлгарските граждани всичката важностъ, всичкото сѫдбоносно значение на деня 17 Ноемврий? Нѣдѣлемъ се — че да! И тази наша надежда почива върху факта, чѣто на едно чисто събрание отъ наши съграждане, свикано миналий Петъкъ въ „Циркъ Националъ“, значителна частъ отъ населението на града посрѣдна съ вѣсторъгъ рѣчъ на нѣколко души опозиционни оратори, които обясниха значението на прѣстоящите избори и ролята, която има да играе въ тѣхъ свободно изказаната народна воля. Членовете на събранието, проникнати дѣлбоко отъ идеята, че сега или никога е случая да докажатъ своите върховни права, като взематъ всеобщо участие въ изборите, единогласно рѣшиха да се притекатъ на урните и по единъ тихъ, спокоенъ и миренъ начинъ да упражнятъ освѣтеното отъ законите тѣхно право за гласуване.

Въ то за отнапление ний сме прочее, съвѣрено спокойни. Ний мислимъ, че голѣмата важностъ и сѫдбоносното значение на прѣстоящите избори єдъл-

боко проникнали въ съзнанието на народните масси. Увѣрени сме, че двѣ и половина-годишното управление на г. Стоилова бѣ съвѣршено достатъчно да се уѣдимъ до единъ въ всичката негова нестостоятелностъ, и да се помѣжимъ да му туримъ край чѣрвъ единственото легално и освѣтено отъ конституцията срѣдство — изборите. Дотѣрна на бѣлгарските граждани двоеличната политика на правителството. Пагубната посока на неговото финансово управление, държавното разширение, което то възведе въ система, тайнствеността и мрака, съ които то покрива всичките свои дѣйствия, произвала и насилията, които то употреби при прѣдшествуващи избори и общински избори, — всичките тѣзи работи успѣха до толкова да възбудятъ общественото мнѣніе срѣчу кабинета на г. Стоилова, щото рѣдко остана гражданинъ, който да не съзнава, че врѣмето за турение край на такова едно управление е вече настѫпило, и че 17 Ноемврий е деня на окончателна „расплата“.

Трѣбва да призаемъ, обаче, че само съзнанието на гражданинъ не е достатъчно за една сполучлива борба съ правителството. Безусловно потрѣбно е, да имъ се даде и гарантираниятъ тѣмъ отъ конституцията свобода на изборите, безъ която свободата това съзнание не може да дѣде желания практически резултатъ. Ние не си правимъ илюзии, спорѣдъ кѣто сме казвали не веднажъ. Уморени отъ 10-годишни борби, не съ привърженици на правителството, а съ неговата полиция, шайки, метачи и пожарници, бѣлгарските граждани не тѣй лесно ще се рѣшатъ и тоя путь да упражнятъ своято свѣщено право на гласуване, когато знаятъ, че на изборното място тѣ ще срѣщнатъ всичките органи на публичната власт, приготвени да посѣгнатъ и насилятъ избирателите по единъ най възмутителенъ начинъ. При такива условия, всѣки ще разбере, колко мѣчна е прѣстоящата борба. Его зашо, повторяме, свободата на изборите, тѣй както тя е освѣтена отъ основните закони на държавата, трѣбва да се даде на бѣлгарските избиратели въ всичката нейна гълъбина. Ний имаме толкова по-вече право да изискваме това отъ правителството, защото сега то нѣма вече прѣдишната възможностъ да крие своите произволи задъ гърба на когото и да е, а е длѣжно да ни обезпечи тая свобода, тѣй тѣржествено обѣщана намъ отъ високата на Трона.

Но ще даде ли правителството прокламираната и задължителна за него свобода на изборите?

Ний се съмнѣвамъ.

Трѣскавата дѣятелностъ, която органите на властта развиватъ да обезпечатъ сполуката на правителствените кандидати, размѣрдването на цѣлия административенъ персоналъ изъ всичките кюшета и краища на Бѣлгария да заплашва и насила бѣлгарските избиратели, които биха се осмѣлили да гласуватъ за опозицията, обиколките на министрите, които сѫ се разшавали на всѣкадъ отъ единъ място и сѫмъ, да обѣщаватъ „златни планини“ на прѣвластените привърженици и да застрашаватъ съ разоряване и разширение опозиционерите, — всичките тѣзи, и цѣлъ рѣдъ други тѣмъ подобни мѣрки, които не е тукъ мястото да изброяваме, доказаватъ по единъ най нагледенъ начинъ, че не само никаква свобода на изборите не ще бѫде дадена, ами че, напротивъ, правителството ще направи всички насилия, произволи и золумлуци, за да си обезпечи сполуката и да разбие въ „прахъ и пухъ“ омразната опозиция. Г-да министрите иматъ наизнността да вѣрватъ, че задъ могатъ да се държатъ на властъ, тѣмъ е достатъчно да си скръпятъ едно какво годъ мнозинство въ бѫдущата камара, което да вотира и одобри всичките тѣхни разпорѣждания и дѣйствия.

Г-нъ Стоиловъ забрави, че подобни мнозинства, съставени не вслѣдствие свободно изразената народна воля, а вслѣдствие произволите и наси-

Спомоществованията

почнуватъ отъ началото на всѣки мѣсецъ

Писма, рѣкописи и пари се испращатъ до Редакцията въ Руссе.

За частни обявления се плаща:

По 2 ст. на дума на първата страница и по 1 ст. — на четвъртата.

ЕДИНЪ БРОЙ 10 ст.

лията на властъта, не сѫ въ състояние да даджтъ потрѣбната нравствена сила на едно правителство, което не се ползува съ народното довѣрие. И Стамболовъ на 18 Май 94 г. имаше мнозинство въ камарата, не трѣбваше той да падне, за да се види колко искусство и фалшиво е било това мнозинство, колко малко е изрязвало то дѣйствителната народна воля и колко малко можа да му помогне да удържи властъта противъ желанието на народа.

Ний имахме случай да спомѣнемъ на сѫщото това място въ единъ отъ миналите броеве на вѣстника си, че насилията, които властъта се готови да упражни върху избирателните права на гражданиетъ, сѫ опасни само тогава, когато послѣдните не се явяватъ на урните въ количества достатъчно многобройни и внушителни, щото да се наложатъ на организъта на властъта и да имъ възпрѣятъ да направятъ какви годѣ произволи. Надѣемъ се, че избирателите отъ нашия градъ и околия разбираятъ тая проста истина и, съ своето всеобщо присъствие на изборното място на 17 този, ще сумѣятъ да се оградятъ отъ всѣкакви насилия и ще могатъ свободно да искашатъ своята суверенна воля.

Но, ако въпрѣки нашите очаквания това не стане, и полицията успѣе съ познатите сърѣдства, да натрапи на населението кандидатите на властъта, ние николко не ще се обезкуражиме, защото въ тъкъ скучай, ако материалистъ побѣда остане на страница на правителството, то нравствената сигурно ще бѫде наша.

А за сега намъ и това е достатъчно.

Изъ едно приятелско писмо отъ Виддинъ извличаме слѣдните хубави и остроумни мисли, които, въ навечерието на прѣстоящите законодателни избори, добиватъ особито значение.

„Облѣгнато ли е едно правителство на народното довѣрие, черпи ли то своята мощь и сила въ народната воля, то никога нѣма да се плаши отъ тази послѣдната, никога нѣма да се смущава отъ онѣзи дни, въ които тази воля, това довѣрие се машифицира по начертания отъ закона редъ. Тѣзи дни сѫ изборите, този редъ е гласопадаванието на избирателите. Който иска да познае нравственната сила на едно правителство, той трѣбва да слѣди и наблюдава дѣятията му прѣди и прѣзъ врѣмето на изборите. Правителство, което е пазило правата и интересите на гражданиетъ, което не съзаклятичи противъ свободата на тѣзи послѣдните, — такова едно правителство спокойно очаква изборите съ сладкото съзнание, че е испытванило свято длѣжността си къмъ народа. То очаква изборите съ онова спокойствие, съ което прилѣжния и способъ ученикъ очаква деня на екзамена. Не тѣй постъпва онова правителство, чиито дѣла сѫ нечестиви. Не тѣй постъпватъ онѣзи министри, които не могатъ и не сѫ способни да управляватъ безъ да правятъ беззакония. Не тѣй постъпилъ шефа на „народната“, г. Стоиловъ. На 11 Септемврий 1894 год. той изгласи свѣщитетъ въ Бѣла Слатина. Какво направи той слѣдъ това, при допълнителните избори?

Угаси свѣщитетъ ли? Не. Свѣщитетъ на законността и правдата бѣха вече отдавна угасени! Думата бѣше дадена на комендантъ и окръжни управители. И тѣ си испълниха по белгийски ролята. Тогава видѣхме артилерия въ Бѣла-Слатина и кавалерия въ Ломъ, видѣхме ги какъ фабрикуватъ общественото мнѣніе и извличатъ изъ урните незаконородени депутати.

И зашо бѣ всичко това?

Гдѣ оставатъ хубавите думи „свобода и законност“. Едно правителство, което желаетъ закрѣпяването на конституционните начала, не трѣбва да се плаши отъ това, че щѣли да се избератъ опози-

ционни депутати. Конституционенъ режимъ безъ опозиция е немислимъ.

Но ний никога не сме вървали въ искренността на днешните министри, никога не сме допускали, че тъжелатъ затвърдяванието на конституционните начала у насъ. Консерваторите и тъхните съюзници по отрицателни добродѣтели — също като Англия, — единъ путь се помажиха да компрометиратъ конституционния режимъ у насъ съ свидоце на тълнощия. Сега тъжелатъ сѫщата цѣль, не по другъ начинъ. Тъжелатъ отъ свободната воля на народа. Отъ стражарина до министра — всичко е по агитация и, съ рисъкъ на живота, защищава бѣдния народъ отъ насилията — на кого? — въпрочемъ, на опозицията. Въ официозните телеграмми отъ София, Европа трбва да чете разни небивалици за *свободата* на изборите у насъ, а каква ще биде въ сѫщностъ тази свобода?

„Угасете свѣщътъ!“

Ако нѣкой се обади — той ще биде съденъ. Ако нѣкой се оплаче, колонитъ на „Миръ“ се готови за прокурорите да опровергаватъ.

О, епоха кърмачко! Какви политически дѣйци отглѣда ти у насъ.

Завиждай ни, Белгио!“

ВЪНКАШНА ХРОНИКА.

Работитъ въ Турция.

Казахме въ постъдния брой на нашия вѣстникъ, че Англия, за да отвлѣчи вниманието на Турция и да осуети всички демонстративни дѣйствия, каквито тя се бѣ рѣшила да предприеме задружно съ Русия и Франция, по испразднованието на Египетъ, създаде Арменския Въпросъ, който въпростъ тя тъй искусно съумѣ да раздуха, щото той заплашваше да обзeme въ пламъците си цѣлия европейски свѣтъ.

Съ създаванието на този въпросъ, Англия бѣше увѣрена, че ще намѣри своите съперници Гуссия и Франция готови на спогодба да раздѣлятъ Турската империя, отъ която, разумѣва се, да дадятъ най-добрата частъ на Англия като я оставятъ, въ сѫщътъ, и въ тоцлото й гнѣзо — Египетъ.

Наедно съ запалването на Арменския Въпросъ, Англия се опита да въвличе всички европейски дѣржави, съвържени сили да се намѣсятъ въ работите на Турция, но не успѣ, защото имаше нѣкой отъ тѣзи дѣржави, които бѣха по-далновидни, отъ Англия, въ възможните заплани, които можеха да се породятъ отъ подобна намѣса.

Първа отъ тѣзи дѣржави бѣше Русия, която даде да се разбере, че всѣка въвреждана намѣса, всѣко окучиране съ войски Цариградъ ще направи да изникнатъ международни крамоли, отъ които ще се роди, неминуемо, една европейска война, постъдията на която никой не би могълъ да прѣвиди. Русия прѣложи да се изработятъ единъ видъ прѣобразования които да турятъ рѣдъ на

работите въ Турция, да гарантиратъ животъ и подобрятъ положението на всички турски поданици, и които прѣобразования, чрезъ силата на днешното правителство, което е създадено въ лицето на Султана, да се приложятъ на дѣло въ всички части на Турската империя, като, въ сѫщътъ, взематъ на себе си задължение, европейски тѣ дѣржави, да помогнатъ на правителството да надвие на всички мъжчотии, съ които би му попрѣчилъ фанатизътъ на Мохамеданските поданици.

Както се вижда, прѣложението на Русия съ биле приеми отъ кабинетите на европейските сили, а именно отъ Франция, Австро-Унгария, Германия и Италия. Останала е да се колебае само една Англия, която не може да дойде още на себе си отъ злобата която я терзае, за гдѣто не произведе никакъвъ ефектъ ударътъ й върху Турция, по има се надѣждъ, че и тя скоро ще прилагне къмъ рѣшението на европейския концептъ. Даже се вѣрва, че и Лордъ Салисбъри, който бѣше наклоненъ да отстъпи на публичното мнѣние въ Англия, за да упражни натискъ съ върху Турция, вече се е съгласилъ съ другите европейски сили отъ Тройствения Съюзъ, да прѣдставятъ на Франция и Русия грижата да намѣрятъ едно изгодно разрешение на турската криза.

Насъ съвсѣмъ не би биле изненадали, ако въ едно недалеко бѫдѫщъ, би видѣли за министъ на финансите, въ турската империя, единъ Англичанинъ, за воененъ министъ единъ Русинъ, а за министъ на Вътрѣшните дѣла — единъ Французинъ, защото знаемъ, че нашите бивши господари, не се отличаватъ нико съ знание нико съ енергия за да оправятъ забърканите работи на своето отечество.

ВЪТРѢШНА ХРОНИКА.

Както съобщаватъ столичните вѣстници, почти всички министри и голѣмци въ София си били дали кандидатури въ по дѣлъ околии, а нѣкои отъ тѣхъ, като г. Д. К. Поповъ, познатия редакторъ на в. „Миръ“, отишълъ чакъ въ Куртъ-Куваръ! Тамъ този своего рода патриотъ, си поставилъ кандидатурата! Той ще прѣдставява въ бѫдѫщето Народ. Събрание „Делиормана“. Ние сърадваме дѣлоприеманчане съ хубавия изборъ. . . .

Научаваме се, че Финансовото Министерство се разпорѣдило да се отпусне частъ по-скоро на селските общности, припадающата имъ съчасть отъ прихода на „октракато“. Читателите навѣро ще се съгътятъ, защо става това, именно въ прѣдвечерието на изборите. . . .

Споредъ едно частно извѣстие изъ София, г. Стоиловъ се билъ отказалъ и отъ настоящемъ отъ първата си севда да излѣзе изъ провинцията и да раздаде малко умъ и разумъ на българските избиратели; а дѣлъ велики политически рѣчи, съ които той намѣряваше да сюрпризира своите слушатели, оставилъ да произнесе въ прѣдстоящата сесия на камарата. Но-добръ късно, отъ колкото искога. . . .

Пишътъ ни изъ Разградъ, че тамъкашните малцински консерватори се присъединили къмъ опозицията и рѣшили да гласоподаватъ за кандидатурата на г. П. Каравелова. Разградчане, които винаги съ показвали своя патриотизъмъ, когато народните права съ бивали застрашава-

и да послужи като мостъ за въскрѣсването на партията, и политиката ѝ, противъ която се бори по думитъ на докладътъ, „Цѣлий Български народъ въ лицето на всичките негови синове“, съ видното исключение, разумѣва се, на Стоилова, Начевича, Величкова, Маджарова, Тодорова и други тѣхни съмисленници. Толкозъ повече ний не можемъ да влизаме въ компромисъ съ тия хора, защото съ поведението което и до сега дѣржатъ тѣ не съ дали никакво доказателство, и ний неможемъ да имамъ никаква нравственна гаранция, че тѣ не се домогватъ да се въсправятъ и да дадятъ на властъ за да повторятъ утръ онова, което до вчера съ вършили.

Като разясниме, до колкото ни е по силата и разбирането, неизказанитъ въ Докладътъ истински мотиви за разпушчанието на Камарата; като обръжимъ внимание върху неконституционността на това разпушчане; като изтъкуваме причините по които се съгласихъ да се направи колективна постъпка прѣдъ Короната за свободни избори, но не съ съгласихъ да се уловимъ рѣка за рѣка съ ония на които режимътъ е билъ една върволица отъ гръзни прѣстъпления и нагли произволи; намъ не остава освѣтъ да кажемъ нѣколко думи и прѣко върху прѣдстоящите избори. Тия избори несомненно ще иматъ голѣмо значение, понеже отъ тѣхъ ще зависи да ли най-послѣ Княжеството ще вълзее напълно въ нормаленъ рѣдъ, да ли у насъ ще се възстанови царството на законите и свободата, или и за напредъ отечеството ни ще продължи да крѣхне и гине, нравствено и материално, подъ влиянието на началата и идейтъ на хората отъ бившия режимъ

вани, ще извършатъ едно за уважение достойно дѣло, ако избератъ за свой Народенъ Прѣдставител пакъ г. Каравелова, който съмѣло и енергично ще знае да ги прѣставява въ Народ. Събрание.

На 9 того Русенския Окр. Съдъ, спорѣдъ както се научаваме, осудилъ г. Коста Павлова на тригодишъ затворъ и да брои на казната около 17,000 лева, които билъ злоупотребилъ, когато билъ чиновникъ на железнницата въ Русе.

По причина на мъгливато и непостоянно време, патходитъ по Дунава пътуватъ безъ тарифа, не пристигатъ на време и пътниците съ принудени да чакатъ по цѣлъ денъ и ноќь на скелята.

Завчера пристигна отъ Видинъ г. И. Каравеловъ и слѣдъ като прѣстои едно денонощие въ града ни, замина за Разградъ, гдѣто съмѣта да прѣкара изборния денъ 17 Ноемврий.

В. „Миръ“ твърди, че въ България по-патриотическо правителство отъ настоящето не е имало! Ние мислимъ, че и самите платени редактори на „Миръ“ не вѣрватъ въ това, което пишатъ. Каква е популярността на настоящите управници и до колко се зачита тѣхния мимъ патриотизъмъ, за мѣрило моржъ да послужи въстаниците, които прѣдставяватъ общественото мнѣние у насъ? Колко вѣстниците има настоящето правителство? Единъ, ама само единъ — в. „Миръ“, и той се издава на дѣржавна съмѣтка, ако, разбира се, не съмѣтаме „Прогресъ“, който има претенции да минава за независимъ органъ на . . . г. Говедарова. А колко съмѣтъ вѣстница има на в. „Миръ“ да ги изброя, ако може.

Същия вѣстникъ въ едно антрефило, (бр. 8) като говори за посрѣщанието, което се направи г. Каравелову, отъ страна на приятелъ му въ гр. Русе, казва, че ужъ главниятъ редакторъ на нашия вѣстникъ, г. Бѣлиновъ, се билъ заклѣтъ прѣдъ всички, че ще прѣнесе всичкото състояние, което билъ наслѣдилъ отъ теста си, за да повдигне престижа на г. Каравелова! Съмѣтаме за длѣжностъ да извѣстимъ поченитъ приятели около „Миръ“, че въ „клѣтвата“ си г. Бѣлиновъ обѣща да прѣнесе по сѫщата работа и всичкото състояние, що има да наслѣди отъ майка си, които била тѣй сѫщо много богата(?) Но понеже клѣтвата на г. Бѣлинова бѣ дадена **безъ попъ** и, като такава, не хвана място, то г. Каравеловъ приятели въ Русе рѣшиха да повикатъ отъ София г. Д. К. Попова, въ прѣзвието на когото г. Бѣлиновъ да повтори своята „клѣтва“ по всичките форми и обряди на православната вѣра. Ний мислимъ, виочекъ, че всичко това не ще помогне никакъ да се повдигне г. Каравеловъ, защото, каквото състояние и да е наслѣдилъ и да има да наслѣди г. Бѣлиновъ, то все ще е по-малко отъ безусловните фондове, съ които располагатъ редакторите на „Миръ“, и които всѣкога ще могатъ да съпирятъ и унищожатъ г. Каравелова.

Що се касае до обѣщанието на г. Каравелова да направи г. Бѣлинова министъ на войната, то съмѣтъ да увѣримъ писачите на в. „Миръ“, че за замѣстникъ на г. полковника Петрова, г. Каравеловъ отдавна е настъпилъ г. Д. В. Хранова, другия, освѣтилъ г. Д. К. Попова, редакторъ на в. „Миръ“. Ама г. Храновъ не е воененъ, ще кажатъ нѣкои. Нѣма нищо. И г. Фрейсине не бѣше воененъ.

и тѣхните бивши съдѣйци и съучастници, вчера дружари на Стамболова, днесъ водители на нѣкаква партия за присъмѣхъ нарѣчена **народна!** Прѣдъ видъ на този напѣта прѣстъя неможе освѣнъ горѣщо да прѣпоржи на всички съмисленници, приятели, както и на всички граждани въобще, да земятъ най-живо и най-дѣятелно участие въ изборите на 17 Ноемврий. Като исказвамъ това желание, ний не е да не съзнаваме всичките мъжчотии и прѣпятствия които избирали ще срѣщнатъ отъ страча на едно Правителство, главата на което е билъ Министъръ на Правосъднието въ Кабинетъ на Стамболова, и това именно когато се извѣршиха най-голѣмите насилия по изборите, който отъ друга страна самъ е изобретателъ на особенна една система свободни избори при угасени свѣтици. Ний канимъ избирателите да испълнятъ съ ревностъ своята дѣлъ на 17 Ноемврий да се явятъ тихо и мирно, но енергически прѣдъ урните, като строго наблюдаватъ дѣятелността на администрацията и бюрото. Тѣ съ длѣжни доблестно да отстоятъ правото си, свободно да си избератъ когото щажъ за прѣставител и да дадятъ всичката опора на която съ способни противъ натискъ и давлението на правителството и органите му. И не-ка не отстѫпятъ освѣнъ прѣдъ явното физическо насилие на полицейските и военни власти, тия любими иразители на народната воля въ бившия режимъ, но не безъ да протестираятъ единодушно противъ тоя произволъ на произволитъ, къто противъ всѣко нарушение на избирателниятъ законъ и на тѣхните права гарантирани въ конституцията. Противъ грубо насилие тѣ съ длѣжни да възправятъ нрав-

ПОДЛИСТНИКЪ

Продължение отъ брой 7.

Обаче, Централното Бюро не счете за нуждно да отиде по нататъкъ въ други колективни дѣйствия, толкозъ повече, защото се касаеше да се вљзе въ споразумѣние и да се дѣйствува задружно съ хора, които цѣли осемъ години наредъ съхъ съ терзали страната, прахосвали срѣдствата и тѣпкали правата и свободата на гражданитъ. За нашата партия, която въ тая мрачна епоха се е борила съ голѣмъ жъртви, съ рисъкъ на животъ противъ ужасния режимъ на тия хора, — не за личните си интереси, а за скъпите интереси на отечеството — е нравствено невъзможно да помогне за рехабилитирането на тия хора, както и на партията имъ, които погазиха всичко благородно, оскверниха всичко свѣто и които нанесоха такива тѣжки и неизлѣчими рани на България. Съ тая грижа съхъ се нагърбили други за насъ, на нѣкои отъ които най-малко се падаше; тая грижа има и настѫщето Правителство, което, отъ една страна, чрѣзъ органитѣ си, вика противъ прѣставителите на министърски режимъ, а отъ друга страна дѣйствува по провинцията съ тѣхъ, като употребява едни за оржие въ изборите, като дѣржатъ или назначаватъ на служба други, даже такива които съхъ се подвизвали да истезаватъ мири и невинни български граждани по участъците. Нашата партия има по благодарни цѣли прѣдъ видъ и нежели да помогне

ненъ, но това не му попрѣчи да бѫде двѣ години министъ на войната въ Франция . . .

Завчера г. Т. Теодоровъ, министра на право съдието, свика въ салона на хотелъ „Исла-хане“ едно събрание отъ членовете на „народната“, за да имъ обяви причините за растурнието на камарата и да имъ **наложи** одобрениетъ отъ правителството кандидати за бѫдъщи народни прѣставители. На любезната покана на г. Теодорова отговориха цѣли 500 (безъ послѣдната нула) души „народници“, които съ твърдѣ поинтенѣ трепетъ очакваха да чуятъ рѣчта на г. министра, та да знаятъ поне какво да отговарятъ на опозицията, когато нейните вѣстници и членове имъ се подемиватъ и ги нападатъ. Излѣзе, обаче, че г. Теодоровъ не оправва надѣждѣ на своите русенски единомисленци, защото, вмѣсто да имъ каже всичко, че тѣ спрѣвѣдливо очакваха, той се ограничи съ нѣколко „общи мѣста“ върху своя и на колегите си патриотизъмъ и заслуги, и се обѣща да се поврѣне по-подробно по работата сутрѣ, въ Петъкъ, въ друго едно събрание, което полицита щѣла да свика въ цирка.

Като оставаме да се позанимаемъ съ рѣчите на г. Теодорова въ слѣдующия брой на вѣстника си, когато ще сме чули вече и втората, считаме за длѣжностъ да кажемъ тукъ, че между другите комплименти, които г. министра направи на нашия градъ, бѣше и този, какво Русе билъ „най—подходящия интеллигентъ и благонаѣденъ центръ за неговата агитационно—организаторска дѣятелност“ Гражданетъ се сбѣща, че този комплиментъ е много по-малъкъ отъ минало годишнина на г. Стоилова, който нарѣче нашия градъ „сърдцето и разума на бѣлгарския народъ“, но това е все комплиментъ, за койго ние, по правилото „noblesse oblige“, нѣма освѣнъ да благодаримъ.

При всичко, че г. Теодоровъ искаше да бѫде кратъкъ, той не пропустна случая да насоли хубавъ всички тѣ шефове на опозицията, да похвали прѣкалено своя шефъ, г. Стоилова, и своите бѫдъщи колеги по депутатството, г. г. Н. Беневъ и . . . Илия Трифоновъ и да се помажи да **наложи** двоцата послѣдни, заедно съ себѣ-си за русенски народни прѣставители въ IX-то обикновено народно събрание.

Г. Теодоровъ призна, между другото, и факта, че правителството **още нищо не е извѣрило**, но обѣща, че ако то остане на властъ още за **дълго време**, то ще извѣри цѣлъ рѣдъ политически, економически и финансии „чудесии“, каквито никое друго правителство не може да направи. . . .

Охотно вѣрваме. . . .

Миналия Петъкъ, на Архангеловъ-день, прѣставителъ на опозиционните фракции въ града ни, свикаха едно събрание отъ своите съмисленини въ цирка, на което се бѣ стѣкло множество граждани, прѣдставляющи всичките класове на обществото. Говориха: г. г. Д-ръ П. Стайковъ, Д-ръ В. Дочевъ, Иванъ Бѣлиновъ, К. Напайловъ и М. Късоглѣдъ. Събранието посрѣщаше съ живи ржкоплѣскания рѣчите на ораторите и на края рѣши да избере единъ общъ исполнителенъ комитетъ, който да опредѣли опозиционните кандидатури за прѣстоѧщите избори и да организира борбата, що има да се води на 17-ти того.

Пишатъ ни отъ Елена, че минаятата недѣля тамошниятъ граждани съ били свикани на събрание да чуятъ рѣчите, що съ имали да произнесатъ по прѣстоѧщите из-

ственната сила черпена отъ правата, гарантирани въ законите за тѣхъ и нека бѫдатъ увѣрени, че тая нравственна сила, която събори тиранията на единъ Стамбуловъ, не ще закъснѣ да се исправи единъ денъ да смѣте и сгромоли и Стоиловата властъ, поради злоупотрѣблението, които върши съ нея.

И тѣй, като прѣпоръжвами да се земе живо участие въ изборите, струва ни се, че сми длѣжни да прѣдствимъ, горѣ долѣ, и каква трѣба да бѫде програмата на ония лица които ще излѣзватъ да искатъ гласовете на избирателите, съ какви опредѣлени идеи избраните трѣба да влѣзятъ въ оградата на Събранието и къмъ какви прѣки практически резултати ще трѣба да се домогватъ за да дѣйдатъ на помощъ на окаяното положение на държавата, въ което съюзътъ на консерваторите съ част отъ либералната партия, която напусна истинското знаме на свободата и законността, докараха страната въ толкова годишно задружно тѣхно управляване на Княжеството. Илишно е, че е и невъзможно, въ тѣсните граници на едно окръжно, да се впуснемъ въ подробности въ това отношение. По програмата изобщо на демократическата партия, говорили сме, разяснявали сме я и другъ путь, въ други случаи, и ще ни се прѣставятъ нови за да се поврѣщатъ върху нея; обаче, като прѣка практическа програма за кандидатите на новото Събрание ний прѣдлагамъ слѣдующите общи тѣчки, които бѫдѫщите прѣставители трѣба да положатъ въ дѣйствие

1. Да не се допустятъ вотиранието на никакви изменения на Конституцията.

2. Да се поддържи Правителство, което ще у-

бори **не правителствените** кандидати за народни прѣставители: г. г. Ю. П. Теодоровъ и Ив. Бѣлиновъ, въ отговоръ на рѣчта, която четири дена прѣди това билъ казалъ тамъ г. Т. Теодоровъ, за да **наложи** своята кандидатура и тѣзи на Петка Горбанова. Събранието е било отворено отъ г. Ю. П. Теодорова, който въ една кратка но прочувствована рѣч обяснилъ, че, макаръ правителството и да му е прѣдлагало услугите си да го **избере** за депутатинъ, ако се откажи отъ г. Бѣлинова той, твърдо рѣшилъ да се избере отъ населението, а не отъ власти, отказалъ да направи каквато и да е отстъпка въ това отношение. Г. Ю. Теодоровъ заявилъ категорично, че той, или ще се избере отъ населението заедно съ г. Бѣлинова, или по никакъвъ начинъ не си тури кандидатурата като правителствен кандидатъ. Но мнѣнието на г. Ю. Теодоровъ, правителствените кандидатури съ най-голѣмия абсурдъ въ една конституционна държава, и той, при всичко, че симпатизиратъ му въ много отношения съ **за** сегашното правителство, безусловно се отказа да влѣзе въ каквато и да е правителствена листа. Слѣдъ това говорилъ г. Ив. Бѣлиновъ, рѣчта на когото траяла единъ часъ и половина. Той се помъжилъ да разбие по всичката линия познатите на русенци отъ завчерашното събрание твърдѣни на г. Теодорова за прѣблѣстъ на „белгийското“ управление, и, до колкото можалъ да узнае нашия дописникъ, успѣлъ да убѣди Еленските граждани въ несъстоятелността на правителствената вѣтринна, вѣнкашка и финансова политика. Г. Бѣлиновъ на края изложилъ подробното и своята политическа програма. Не правителствените кандидати биле посрѣщани съ шумни ржкоплѣскания отъ страна на съгражданите си и успѣха имъ между послѣдните били осигуренъ. Дописника обръща внимание на и върху слѣдното обстоятелство: Тогавъ когато г. Теодоръ Теодоровъ е събиралъ хората отъ града и околните съ стражари и събрали всичко около 120 души, г. г. Юрданъ Теодоровъ и Ив. Бѣлиновъ, бозъ всѣкаква полицейска помощъ, съ сбързали на своето събрание повече отъ 200 души и то исклучително граждани.

Вчера изъ града ни се распрѣсна слухъ, че ужъ въ градецъ Нещера (Южна Бѣлгария) станало искакво сътъкновение между населението и властите и че имало даже кръвополитие! До колко е вѣренъ този слухъ и какътъ е станала работата, нѣма още никакви положителни съвѣдѣнія.

Спорѣдъ както извѣстяватъ изъ София, Н. Ц. В. Князъ благоизволилъ да замине за нѣколко дни задъ граница.

ИЗЪ ВѢСТИНИЦИТЕ И СПИСАНИЯТА

Подадената вече, и спорѣдъ в. Neue Freie Presse, даже приета оставка на г. Полковникъ Петрова, естественно навожда на мисъль за ролята, която прѣстоѧ на войската да играе въ прѣстоѧщите законодателни избори Тогасъ, когато единъ отъ бѣлгарските вѣстници поддържатъ, че г. Стоиловъ ще употреби войската противъ бѣлгарските избиратели, за да си спечели едно послушно мнозинство въ

правлява строго по законите на страната, а не по „вѣтринното убѣжаене“ на Министритъ, или съ „моралното влияние“ на полицията.

3. Да се изработи законъ който да обезпечава пълната свобода на изборите, да се избѣгнатъ излишните сътъкновения, тѣй щото да се тури веднѣжъ за винаги край на тая печална комедия която се разиграва съ народътъ при всичките избори, станали отъ 1887 година насамъ и която е грозна подигравка съ най священното право на бѣлгарските граждани.

4. Да се прокара законъ, който да огражда и обезпечава бѣлгарските граждани отъ произволите, както и отъ пагубните нанасяни тѣмъ отъ противозаконните дѣйствия на административните, полицейски и други власти.

5. Да се оздрави и огради независимостта на нашите сѫдилища за да могатъ да намиратъ гражданините по-голѣма гаранция срѣщу намѣсата на административните власти и по голѣмо безпристрастие по дѣла отъ политически характеръ.

6. Да се опредѣли по точно и по строго въ законътъ правото за помилование и начинъ за добиванието му, за да се избѣгне обществения скандалъ, туй право да става предимѣтъ на позорна тѣрговия отъ страна на разни ходатаи, било прѣставители или други заинтересувани страни, посрѣдствомъ приятелите си министри, — тѣрговия въ сѫщностъ за свободенъ пропускъ въ обществото крадци, убийци, фалшивикови, истезатели и злоупотрѣбители на дѣржавната хазна.

7. Да се поставятъ срѣдните учебни заведения

бѫдѫщата камара, други—мислятъ, че началниците на войската ще останатъ на високата на положението си и не ще си позволятъ да повторятъ Бѣлослатинските избори.

Къмъ числото на послѣдните принадлежи и въ „Народни Права“, който подъ заглавие: „Защо се крие оставката на Рачо Петровъ?“ завръща уводната статия, въ броя си отъ 10 Ноември, съ слѣдующите думи:

„Нека на 17 Ноември бѣлгарски избирателъ съмъ съ бюлетина въ рѣка изрази волята си, и да я наложи на тогова, който не иска да я зачита. Нека се не бои отъ сила! Народътъ самъ е една сила. Нека не трепери отъ заплашванията на Стоилова и на неговите полицейски служители, че войската е въ рѣдѣтъ му! — Войската не е въ рѣдѣтъ му! Войската нѣма да означава един избори съ насилие, защото тя не иска да се трупа съ грѣхове, когато може да се мине безъ тѣхъ! защото сме твърдо убѣдени, че вождътъ на тая войска нѣма да позволи да се опитнява оръжието й съ народна кръвь, освѣнъ ако нѣкои воени сами злоупотрѣбятъ съ положението си.“

В. „Знаме“, като обсѫжда сѫщия въпросъ, се изразява по слѣдующий начинъ:

Ние обаче се ласкаемъ да вѣрваме, че служителите на армията, които били делегирани по изборите, или призовани отъ бюрата и полицията за възстановение редът и тишната, ще да се проникнатъ отъ съзнанието на своята истинска мисия и на своя дѣлъгъ къмъ отечество то, както и отъ разумното разбиране своите обязанности, за да не бѫдатъ оръдия въ рѣдѣтъ на администрацията, или на когото и да било друго, а се отнесатъ критически — разсѫдливо къмъ дадените имъ отъ когото и да било заповѣди, прѣди да употребятъ въ дѣло повъръната имъ сила. Тѣ нѣма и не трѣба да забравятъ, че отива не да воюватъ срѣчу избирателите, не да потъкватъ искакво възстание, а да съдѣйствува за запазване редът при упражнението отъ страна на избирателите своято законно и священно право, като прѣмахнатъ нарушителите, които и какви и да били, ако ще би да е и самата полиция и съ това да дадатъ възможност на населението да упражни свободно и безъ натискъ и насилия избирателното си право. Тѣ, съдователно, не ще забравятъ, че отъ когото и въ каквато форма и да получатъ заповѣди, нѣма да ги испълнятъ щомъ съ явно незаконни по съдѣржание, щомъ испълнението имъ ще бѫде прѣстъпление. Илишно е, мислимъ, да напомняме, че щиковетъ и крушумите не съ дадени за служение съ тѣхъ срѣчу мирните граждани, а съ прѣдназначени за по високи и благородни цѣли, при други обстоятелства и въ други времена, за когато съдѣва да се пазятъ неопитните заедно съ честта на армията.

Като зема поводъ отъ неотдавната годишнина на бѣлгарските побѣди върху Сърбите на 7 Ноември 1885 год., въст. „Свѣтлина“, въ една горѣща и прочувствована статия, съ вѣсторгъ описва важността и значението на знаменития Сливнишки денъ и свъръща хубавитъ си разсѫдения съ слѣдните думи:

на по рационална почва и да се туржът въ положение да даватъ по солидно образование и по широко вѣспитание. Програмите на тия заведения, както и на основните училища, да се прѣгледатъ изъ дѣло за да се премахне излишната прѣтрупаност на прѣдметите и материалътъ за изучаване. Трѣба съ голямо съжаление да се забѣлѣжи, че ако и числото на учениците да се постоянно увеличава въ нашиите училища, успѣхътъ въ тѣхъ отъ година на година регресира вмѣсто да прогресира,—основните училища пращатъ по неприготвени и незрѣли ученици въ гимназии, а послѣдните пушкатъ ученици по безграмотни и по неразвити. Положението тоже на учителите трѣба да се обезпечи, за да бѫде по самостоятелно, и да не зависи исклучително отъ личното благоволение на централната властъ. Трѣба да се спрѣтъ произволите повишения и степенувания на учителите, за да се положи край на голѣмите несправедливости вършени по благоприятствието. Въместо да се харчатъ голѣми суми за по специални училища, за които нѣма още почва у настъп., и ползата отъ които е сумнителна, да се обѣрне внимание и да се употребятъ срѣдства за да се направятъ сѫществуващи гимназии да отговарятъ въ всѣко отношение напълно на назначението си. Нѣма по настоящемъ ни едно здание за гимназия, въ което учениците да се помѣщаватъ охолно и съ всичките удобства изисквани отъ науката и хигиената. Въ по-вечето отъ тѣхъ ученици съ ювѣлъри съ всичките врѣдни влияния на такъвъз едно прѣтрупване

Слѣдва.

И защо и обеди Българина? Защото на своя страна той имаше право и съзнанието на дългът към отечеството; защото вътре вътре славенъ денъ грозната опасност показва на народа ни, че неговото спасение лежи вътре въ патриотизът на неговите синове, а не въ раздържъ, въ враждите, въ партизанствата за лични вигоди и властолюбие, които разеждат днес страната ни и разлагат народа ни.

Заляеме отъ в. „Миръ“ следующето любопитно за русенци антрефиле:

Едно събрание отъ първите русенски граждани опълномощило четворица даши измѣжду събрашитъ се, да поискатъ телеграфически съгласието на Министра на Вътрешните Работи, г. Бенева, за положение въ Русе кандидатурата му за народенъ представителъ въ предстоящите законодателни избори. Г. Беневъ поблагодарили на русенските граждани за честта, която му правятъ, и приемъ любезното имъ предложение.“

Ние живѣмъ въ Русе и за никакво събрание „отъ първите русенски граждани“ до завчера не сме чували. Интересно е да се знае, ако работата е тъй, както я предава в. „Миръ“, защо г. Теодоровъ оня денъ употреби толкова усилия да наложи на русенци кандидатурата на г. Бенева. Едно отъ двѣтъ: или г. Беневъ е билъ поканенъ да се съгласи да стане Русенски Народенъ Представителъ, преди да го наложи г. Теодоровъ, и тогава последния нѣмаше защо тъй настоятелно да хвали г. Бенева, или пъкъ г. Беневъ не е билъ каненъ отъ никого да се съгласи, и въ такъвъ случай антрефилето на в. „Миръ“ е единъ несполучливъ улурмационъ.

Въ 312 бр. на същия вѣстникъ, въ отдѣла му „изъ вѣстниците“, намирали една „отповѣдь“ по адреса на нашия вѣстникъ, написана съ такъвъ порнаррафически и достоенъ за неговитъ редактори язикъ, съ такава литературна сила и грамотно краснорѣчие, що ние се чувствуваляемъ просто съсипани. Нѣкои отъ нашите приятели сѫ на мнѣніе даже, че послѣ тѣзи „отповѣди“ вѣстника ни трѣба да запре. Ний нещо се съгласимъ, обаче, съ мнѣніето на тѣзи малодушни наши приятели и ще продължавамъ да издавамъ „Законность“, макаръ че, съсипани отъ в. „Миръ“, мислимъ да промѣнъ политическите си убѣждения,—нѣщо, което е толкова лѣсно да направимъ, колкото бѣ лѣсно за единъ отъ редакторите на „Миръ“, отъ авторъ на извѣстенъ родъ *тицима*, да стане най вѣрноподдания български гражданинъ. Молимъ, прочее, г. г. писачите на официозия ни събратъ да ни отговорятъ: каква заплата ще ни даватъ на мѣсецъ за да се прѣобразувамъ въ „органъ на Народната Партия“ и да станемъ второ издание на в. „Миръ“ въ Русе. Защото — нѣка това се не зловиди на „мироритъ“ редактори — и ний искамъ да ни се плаща, когато издавамъ правительственный вѣстникъ.

Тѣзи дни е подновилъ издането си в. „Гласъ Македонски“. Отъ втория му брой заляеме слѣдните свѣдѣнія за дѣятелността на III Македонски конгресъ, който се е събрашъ въ София на 3 того:

За предсѣдателъ на конгреса се избра г. Генералъ Николаевъ и за подпредсѣдателъ г. Христо Станишевъ, отъ които се ржководятъ засѣданията му. Между другата работа, конгресъ вѣше рѣшеніе да се испратятъ поздравителни телеграмми до г. г. Графъ Игнатиевъ, Гладстонъ и Д. Кошънъ, който на послѣднѣкъ подигна гласътъ си въ полза на турските роби въ френската камара, и до г. г. министрите на външните дѣла въ Русия, Франция и Англия, съ цѣль да се искажа тѣхното внимание къмъ участъта на Македония въ сегашно врѣме. Сѫщеврѣменно се избра една тричленна комисия отъ г. г. Иосифъ Ковачъ, Ил. Шотовъ и Д. Ризовъ, която да отиде при г. Стоилова, като Министъ на Външните дѣла.

Работата си III Мак. конгресъ свършила днесъ или утре.

Напослѣдъкъ в. „Миръ“ е отворилъ въ колоните си нова „рубрика“, подъ насловъ „случаенъ отдѣлъ“. Въ този „отдѣлъ“ на първо място срѣща се следующето интересно и до нѣкадъ даже неправдоподобно извѣстие:

Хубаво, червено като **кръвъ** мастило, за писане на писма до високопоставени хора, се продава много ефтино.

Главенъ складъ — редакцията на в. „Миръ“. Поржките се адресуватъ до Д. К. П.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА БАНКА ВЪ ГР. РУССЕ

БАЛАНСЪ

На 31 Октомври 1896 година

АКТИВЪ

ПАССИВЪ

Наличностъ въ кассата . . .	43496 38	Основенъ капиталъ . . .	10000000
Невнесенъ капиталъ . . .	7503420 —	Запасенъ	366489
Портфейлъ	3351230 12	Текущи сметки лихвенни . .	1330455 86
Вътрешни кореспонденти . .	410029 59	Влогове лихвенни срочни и безср.	4693931
Специални текущи сметки . .	1600918 40	Депозанти	874450
Преводи и акредитиви . . .	204110 90	Чужди полици за инкассирване.	6648342
Заеми срѣщу залогъ	203156 40	Лихви и комисиони	22941044
Депозити на хранение	874450 —	Депозирани полици	174609009
Общи разноски	59985 74	Купони за исплатление	409380
Движими и недвижими имоти .	16190 40	Разни	377230
Разни	38372 18		
		Всичко лева	14305360 11
	Всичко лева	14305360 11	

Счетоводителъ: Т. АЛЕКСИЕВЪ.

Цензори: { Хр. Баларевъ
Ст. Камбуровъ
Н. Начевъ

СКОРО-ПЕЧАТНИЦА,

КНИЖЕНЪ МАГАЗИНЪ И КНИГОВЪЗНИЦА

на

ТОДОРЪ ПЕТРОВЪ, ВЪ ГР. РУССЕ

(Основани отъ 1887 год.)

Улица Полицейска, до Град. Общин. Управление.

Извѣстява се на г. г. търговците, книжарите, правителствените и общински учрѣждения, както и на русенската почитаема публика, че въ магазинътъ ми сѫ получени на ново голѣмо количество разни видове канцелярски стоки, като: разни качества и формати книги за писане и печатане, разни мастила, хектографенъ клей, пера, посивателни книги, моливи, мастилници, шнурове, дръжки за пера, звѣнци, червентъ восъкъ, линии, ножчета, тѣрковски тѣвери, коширни книги, платнени пликове, мешали за маси, книловъзнически платна, мокави и пр. Поставятъ се и цифритъ на листовете на разни тѣфтери, срѣчу едно малко възраждане.

Продажба съ най-умѣрени цени.

Печатницата и книговъзницата ми сѫ снабдени съ добри шрифтове букви и изработвамъ поржките съ най-голѣма бѣрзина, чисто и точно.

На учрѣжденията, които се намѣтатъ вѣнъ отъ гр. Русе поржките имъ се приематъ и испѣтняватъ, ако сѫ направени съ официално писмо.

За селско-общинските управлени и училища, както винаги, така и тая година, сѫ пригответи всички нуждни тѣмъ книжа, като: входящи, исходящи дневници, разсилни книги, приказни, протоколни, разни свидѣтелства и вѣобще всички други книжа.

Независимо, отъ горното, въ магазинътъ ми се намерятъ за проданъ дѣлъ печатни машини: едната цилиндрова, № 10, печати на формати 58/84 с./м., а другата, американска, формат 25/38 с./м. печата съ кракъ, — дѣлъ книловъзнически машини за ръзование книга и мукави, перфориръ машина, една за поставяне цифри на разни тѣфтери, шрифтове, книловъзнически и отъ голѣмъ изборъ печетарски букви, малко уаутръблевани и свѣршено нови, разни орнаменти отъ цвѣтъ, фигури за фактури и книжа, компаси, регулци, кошета и рамки за стъгане формитъ, разни мастила за печатъ: червено, синьо, зелено, коширно и пр.; клей за валици, сѫщо се намерятъ и цинкографни машини печатащи на 42/58 с./м. комплектирани, заедно съ мастилата и дѣските си, и коширни машини за кошаране писма и пр.

Съ почитание:
Т. ПЕТРОВЪ.